

Číslo konania: S-PUSR-011076/2026

Číslo rozhodnutia: Z-PUSR-050520/2026

Miesto, dátum: Nitra, 21. 07. 2026

Vybavuje, kontakt: Kristina.Seboekova@pamiatky.gov.sk

VEREJNÁ VYHLÁŠKA

Krajský pamiatkový úrad Nitra (ďalej aj „KPÚ Nitra“), podľa § 11 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) ako vecne príslušný orgán špecializovanej štátnej správy a podľa § 9 ods. 5 citovaného zákona ako miestne príslušný orgán špecializovanej štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu, podľa § 46 zákona číslo 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) vydáva toto

rozhodnutie

KPÚ Nitra v nadväznosti na žiadosť, ktorú podal stavebník Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Nábrežie za hydrocentrálou 4, 949 60 Nitra, IČO 36550949 (ďalej len „stavebník“), doručenú 09. 06. 2026, podľa § 35 ods. 7 pamiatkového zákona a § 36 ods. 3 pamiatkového zákona z vlastného podnetu rozhoduje o **povinnosti vykonať záchranný archeologický výskum** v súlade s § 35 ods. 4 písm. b) pamiatkového zákona **na mieste stavby „Veľký Lapáš – Družstevná ulica – zokruhovanie vodovodu“ v rozsahu stavebného objektu: SO 01 Zokruhovanie vodovodu, parc. reg. „C“ č. 371/8, 389/39, 389/61, 389/63, 389/68, 389/71, 389/78, 389/87, 389/103, 389/132, 389/137, 389/190, 389/193, 389/200 - 202, 389/167, 389/116, 389/85, 1610/20 v k. ú. Veľký Lapáš, okres Nitra** (ďalej len „stavba“).

KPÚ Nitra podľa § 39 ods. 1 pamiatkového zákona **určuje nasledovné podmienky vykonania archeologického výskumu**, pričom stavebník je povinný:

1. Zabezpečiť vykonanie záchranného archeologického výskumu na mieste predmetnej stavby.
2. Na vykonanie záchranného archeologického výskumu zabezpečiť právnickú osobu oprávnenú vykonávať archeologický výskum. Zoznam právnických osôb oprávnených vykonávať archeologický výskum je zverejnený na webovom sídle Ministerstva kultúry Slovenskej republiky: <file:///C:/Users/Meno/Downloads/01KW17BBDYMTc4FZX4JVV28F25.pdf>.
3. Odovzdať kópiu tohto rozhodnutia a kópiu celkovej situácie stavby právnickej osobe oprávnenej vykonávať archeologický výskum ako podklad pre uzavretie zmluvy o vykonaní archeologického výskumu.
4. Pred začatím výskumu uzatvoriť s právnickou osobou oprávnenou vykonávať archeologický výskum zmluvu o vykonaní archeologického výskumu.
5. Upozorniť právnickú osobu oprávnenú vykonávať archeologický výskum na jej povinnosť oznámiť KPÚ Nitra:
 - a) najmenej päť dní vopred začatie archeologického výskumu,

- b) bezodkladne ukončenie terénnej časti archeologického výskumu.
6. Zabezpečiť, aby záchranný archeologický výskum bol vykonaný nasledovným spôsobom:
- a) v úzkej súčinnosti so stavbou formou sledovania výkopov zemných rýh a ostatných zemných prác (v prípade, že sa na mieste stavby majú uskutočniť prípravné zemné práce ešte pred začatím samotnej výstavby je nutné uskutočniť sledovanie zemných prác už v tejto fáze stavby), vyhľadávania a zberu archeologických nálezov, následne plošnou sondážou na mieste nálezov a odborným zdokumentovaním ich nálezovej situácie;
 - b) v mieste nálezu ďalšie zemné práce uskutočňovať ručne metódami archeologického výskumu podľa pokynov právnickej osoby oprávnenej na vykonanie archeologického výskumu, pričom zeminu vykopanú z miesta nálezu, vzhľadom na charakter nálezu, bude možné preskúmať detektorom kovov;
 - c) v prípade zistenia archeologických objektov odobrať z jednotlivých kontextov a archeologických situácií, ktoré sú dôležité pre interpretáciu nálezových situácií alebo modelovanie historického prírodného prostredia, vzorky sedimentu pre archeobotanické analýzy, pričom jedna vzorka bude obsahovať priemerne 10 litrov.
7. Upozorniť právnickú osobu oprávnenú vykonávať archeologický výskum na nutnosť dodržiavania ustanovení § 39 ods. 2, 4, 7 a 12 pamiatkového zákona pred začatím a pri vykonávaní archeologického výskumu, ako aj pri držaní a ochrane archeologických nálezov, ktoré sú vlastníctvom Slovenskej republiky.
8. Zabezpečiť, aby bol v harmonograme stavby vyčlenený časový priestor pre realizáciu záchranného archeologického výskumu.
9. Zabezpečiť pracovné podmienky pre vykonanie záchranného archeologického výskumu z pohľadu zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
10. Zabezpečiť, aby v prípade zistenia nehnuteľných nálezov, ako sú torzá architektúr, bol každý ďalší postup právnickej osoby oprávnenej vykonávať archeologický výskum konzultovaný s KPÚ Nitra.
11. Uhradiť náklady na archeologický výskum.
12. Zabezpečiť, aby právnická osoba oprávnená vykonávať archeologický výskum spracovala výskumom získané odborné poznatky vo výskumnej dokumentácii v súlade s ustanovením § 7 a § 10 vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo kultúry SR“) č. 253/2010 Z. z., ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon, v znení vyhlášky Ministerstva kultúry SR č. 231/2014 Z. z. (ďalej len „vyhláška vykonávajúca pamiatkový zákon“).
13. Zabezpečiť, aby právnická osoba oprávnená vykonávať archeologický výskum predložila podľa § 39 ods. 10 pamiatkového zákona výskumnú dokumentáciu Pamiatkovému úradu Slovenskej republiky, Cesta na Červený most 6, 814 06 Bratislava, IČO 31755194 (ďalej len „PÚ SR“), na posúdenie do 60 dní od skončenia terénnej časti archeologického výskumu.
14. Jedno vyhotovenie dokumentácie archeologického výskumu, vrátane stanoviska PÚ SR, bezodplatne odovzdať KPÚ Nitra do 15 dní od doručenia stanoviska PÚ SR k výskumnej dokumentácii, najneskôr však v deň začatia kolaudačného konania novostavby.
15. Jedno vyhotovenie dokumentácie archeologického výskumu bezodplatne odovzdať Archeologickému ústavu Slovenskej akadémie vied, v. v. i., Akademická 2, 949 21 Nitra, IČO 00166723 (ďalej len „AÚ SAV“), na vedenie evidencie.

Toto rozhodnutie sa vzťahuje iba k povinnosti vykonať záchranný archeologický výskum na území stavby a nenahrádza povolenie príslušného stavebného úradu.

Podľa § 44a pamiatkového zákona toto rozhodnutie stráca platnosť po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti, ak v tejto lehote nebol vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

Odôvodnenie:

Stavebník požiadal KPÚ Nitra 09. 06. 2026 o záväzné stanovisko k stavbe. KPÚ Nitra vydal 11. 06. 2026 záväzné stanovisko č. konania S-PUSR-011076/2026 a č. záznamu Z-PUSR-045903/2026 k rozhodnutiu príslušného stavebného úradu o stavebnom zámere a k overeniu projektu stavby. V predmetnom záväznom stanovisku si KPÚ Nitra uplatnil požiadavku zabezpečenia vykonania archeologického výskumu na stavbe.

KPÚ Nitra 12. 06. 2026 začal správne konanie o povinnosti vykonať archeologický výskum na mieste stavby v súlade s § 18 ods. 1 až 3 správneho poriadku upovedomením doručovaným formou verejnej vyhlášky č. konania S-PUSR-011076/2026 a č. záznamu Z-PUSR-046435/2026, v ktorom zároveň na základe § 49 ods. 2 správneho poriadku účastníkov konania s uvedením dôvodov upovedomil o tom, že nemôže rozhodnúť do 30 dní od začatia správneho konania. Vzhľadom na skutočnosť, že v predmetnom správnom konaní je počet účastníkov konania väčší ako desať, KPÚ Nitra doručuje písomnosti účastníkom konania formou verejnej vyhlášky v zmysle § 44 ods. 4 pamiatkového zákona a § 26 ods. 1 správneho poriadku. Upovedomenie doručované formou verejnej vyhlášky bolo vyvesené na úradnej tabuli KPÚ Nitra, na elektronickej úradnej tabuli internetovej stránky Pamiatkového úradu Slovenskej republiky, na Centrálnej úradnej elektronickej tabuli na portáli Slovensko.sk a na úradnej tabuli stavebného úradu obce Veľký Lapáš po dobu 15 dní

Podkladom pre vydanie rozhodnutia je projektová dokumentácia pre stavebný zámer (sprac.: Ing. Bohuš Malík, 06/2025), odborný materiál Pamiatkového úradu SR „Metodická inštrukcia k výkonu špecializovanej štátnej správy Pamiatkového úradu SR a krajských pamiatkových úradov na ochranu archeologických nálezov a archeologických nálezísk pri uplatňovaní zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov“ a odborný materiál Pamiatkového úradu SR „B. Metodika princípov rozhodovania Pamiatkového úradu SR vo veciach stavebnotechnického /alebo reštaurátorského/ zásahu, časť 5. Archeológia“.

K podkladom rozhodnutia i k spôsobom ich zistenia si účastníci konania v určenej lehote neuplatnili námietky a pripomienky a nenavrhli ich doplnenie.

Podľa § 35 ods. 4 pamiatkového zákona sa pamiatkový výskum podľa časového hľadiska člení na:

- a) predstihový výskum, ktorý sa vykonáva pred začiatkom obnovy, stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti s cieľom zistiť a preskúmať pamiatkové hodnoty, výskyt vecí pamiatkovej hodnoty alebo archeologických nálezov,
- b) záchranný výskum, ktorý sa vykonáva pri stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti, pri zosuvoch pôdy, eróznej činnosti a v dôsledku inej prírodnej činnosti s cieľom zachrániť nájdené veci pamiatkovej hodnoty.

V § 35 ods. 7 pamiatkového zákona sa uvádza, že o nevyhnutnosti vykonať pamiatkový výskum podľa § 35 ods. 4 pamiatkového zákona rozhoduje krajský pamiatkový úrad na podnet stavebného úradu, pamiatkového úradu, z vlastného podnetu, na základe žiadosti vlastníka alebo správcu.

Podľa § 36 ods. 3 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je evidovaným archeologickým náleziskom podľa § 41 ods. 1 pamiatkového zákona, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov.

Podľa § 39 ods. 1 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad vo svojom rozhodnutí určí druh, rozsah, spôsob vykonávania pamiatkového výskumu a nakladanie s nálezmi.

Krajský pamiatkový úrad Nitra vyhodnotil územie dotknuté stavbou z hľadiska archeologického potenciálu príslušnej časti katastrálneho územia Veľký Lapáš, okres Nitra. V bezprostrednej blízkosti navrhovanej stavby boli archeologickými výskumami potvrdené viaceré archeologické náleziská. Počas výstavby miestnej komunikácie a prislúchajúcich inžinierskych sietí bolo zachytené osídlenie z obdobia eneolitu (badenská kultúra) a novoveku. V rámci stavby rodinného domu na parc. č. 389/90 boli preskúmané nálezy z obdobia doby bronzovej (karpatská mohylová kultúra) a novoveku, pričom nálezy

z obdobia praveku boli zistené aj severne od samotnej stavby. Archeologickým výskumom na stavbe rodinného domu na parc. č. 331/4 bolo zdokumentované sídlisko datované do doby bronzovej (maďarovská kultúra), ktorého pokračovanie sa predpokladá západným a južným smerom od stavby rodinného domu, a teda aj v priestore navrhovanej stavby. Z hľadiska výskytu archeologických nálezov a nálezísk je tak navrhovaná stavba situovaná v oblasti s vysokým archeologickým potenciálom. Vzhľadom na druh navrhovanej stavebnej aktivity preto možno predpokladať, že by bez realizácie archeologického výskumu mohlo dôjsť k znehodnoteniu a k zničeniu doteraz neobjavených archeologických nálezov a situácií.

KPÚ Nitra posúdil celkový geomorfologický charakter dotknutého územia, rozsah a druh navrhovanej stavebnej aktivity, ako aj možný výskyt dosiaľ nevidovaných archeologických nálezov. KPÚ Nitra dospel k záveru, že na riešenom území je samotnou realizáciou stavby veľmi pravdepodobné porušenie či zničenie archeologických nálezov alebo situácií. KPÚ Nitra vydáva rozhodnutie o povinnosti vykonať záchranný archeologický výskum na mieste stavby z dôvodov predpokladaného výskytu archeologických nálezov a s cieľom záchrany nájdených vecí pamiatkovej hodnoty a archeologických nálezov pri stavebnej činnosti v predmetnej polohe.

Právnické osoby oprávnené vykonávať archeologický výskum vymedzuje § 36 ods. 4 pamiatkového zákona. Financovanie, podmienky vykonávania archeologického výskumu a povinnosti právnickej osoby oprávnenej vykonávať archeologický výskum stanovujú § 38 a § 39 pamiatkového zákona. Vlastníctvo a správu archeologických nálezov definuje § 40 ods. 6, 8, 9 a 12 pamiatkového zákona. Výskumom získané odborné poznatky sú spracovávané vo výskumnej dokumentácii v zmysle § 39 ods. 9 pamiatkového zákona. § 7 a 10 vyhlášky vykonávajúcej pamiatkový zákon stanovujú podrobnosti o výskumnej dokumentácii a dokumentácii archeologického výskumu. Právnická osoba oprávnená vykonávať archeologický výskum je povinná predložiť výskumnú dokumentáciu PÚ SR na posúdenie na základe § 39 ods. 10 pamiatkového zákona. O lehote na odovzdanie dokumentácie archeologického výskumu rozhoduje KPÚ Nitra podľa § 39 ods. 11 pamiatkového zákona.

Rozhodnutie o vykonaní pamiatkového výskumu krajský pamiatkový úrad bezodkladne zasiela stavebnému úradu v zmysle § 35 ods. 7 pamiatkového zákona. Na základe § 36 ods. 3 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad zašle rozhodnutie o povinnosti vykonať archeologický výskum aj príslušnému stavebnému úradu.

Rozhodnutie bolo vydané v zmysle pamiatkového zákona a správneho poriadku.

Vzhľadom na vyššie uvedené správny orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Toto rozhodnutie sa doručuje formou verejnej vyhlášky podľa § 26 správneho poriadku a musí byť vyvesené po dobu 15 dní na úradnej tabuli stavebného úradu obce Veľký Lapáš, Krajského pamiatkového úradu Nitra, na webovom sídle Pamiatkového úradu Slovenskej republiky a na Centrálnej úradnej elektronickej tabuli na portáli www.slovensko.sk. Pätnásť deň vyvesenia tohto rozhodnutia doručovaného formou verejnej vyhlášky je dňom doručenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie podľa § 53 a § 54 správneho poriadku v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na správnom orgáne, ktorý rozhodnutie vydal, t. j. na Krajskom pamiatkovom úrade Nitra, Námestie Jána Pavla II. 8, 949 01 Nitra.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

PhDr. Ing. Bc. Peter Sater, PhD. et PhD.
riaditeľ
Krajského pamiatkového úradu Nitra

Doručuje sa

Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Nábrežie za hydrocentrálou 4, 949 60 Nitra, IČO 36550949

Obec Veľký Lapáš, stavebný úrad, Veľký Lapáš 488, 951 04 Veľký Lapáš, IČO 00308145

- úradná tabuľa - zverejnenie po dobu 15 dní:

Vyvesené dňa:

Zvesené dňa:

Pečiatka a podpis

Po uplynutí doby na zverejnenie Vás žiadame bezodkladne zaslať naspäť príslušným úradom vyplnenú poslednú stranu tohto rozhodnutia! Návratku je možné zaslať aj elektronickou poštou cez podateľňu úradu!

Krajský pamiatkový úrad Nitra

- úradná tabuľa - zverejnenie po dobu 15 dní:

Vyvesené dňa:

Zvesené dňa:

Pečiatka a podpis

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky - elektronická úradná tabuľa - zverejnenie po dobu 15 dní:

Vyvesené dňa:

Zvesené dňa:

Oznámenie sa zverejňuje aj na Centrálnej úradnej elektronickej tabuli na portáli www.slovensko.sk, v časti „Elektronická úradná tabuľa“.

Na vedomie

Okresný úrad Nitra, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra

Krajský pamiatkový úrad Nitra, Námestie Jána Pavla II. 8, 949 01 Nitra, na založenie do spisu